

6-05

Grod- Bladet

KLUBBFAKTA SDK GRODMÄNNEN TÄBY

Adress: Box 211 18323 TÄBY

Postgiro: 853894-4

www.grodmannen.com

Klubben bildad den 1 mars 1972. Grodbladet, klubbtidningen utkommer i februari, april, juni, augusti, oktober och december. Presstopp för bidrag är 25/1, 25/3, 25/5, 25/7, 25/9 och 25/11.

Annonser: Ett nummer av Grodbladet: ½ sida 100:- helsida 150:- Helår: ½ sida 500:- helsida 800:-

Medlemsavgifter 2004

Med anslutning till SSDF: Familj 600:- Senior 450:- Junior 200:-

Utan anslutning till SSDF: Familj 400:- Senior 250:- Junior 100:- Dubbelansluten 250:-

(Det finns möjlighet att frånsäga sig SSDF anslutning. Vilket innebär att man inte har deras förmåner som t ex försäkring, dumpningsfonden och Sportdykaren. Våra egna förmåner som klubben erbjuder kvarstår.)

Grodmännens Styrelse

Ordförande: [Stefan Mann](#) Granskogens Gård 2 647 91 MARIEFRED 0159-203 02 0735-26 81 29

Vice ordförande: [Heléne Abrahamsson](#) Nyponvägen 2 186 45 VALLENTUNA 08-511 710 44 0735-11 71 02

Sekreterare: [Stefan Wiberg](#) Skyttegatan 31 193 32 SIGTUNA 08-592 551 72

Kassör: [Thomas Wiberg](#) Kragstalundsvägen 75 186 54 VALLENTUNA 08-510 125 76 0731-80 24 71

Klubbmästare: [Britt Marie Larsson](#) Hjälmarsvägen 31 120 53 ÅRSTA 0733-49 97 49

Funktionärer

Säkerhetsombud: [Per Carlsson](#) Sippvägen 31 183 63 TÄBY 08-756 61 94

Ungdomsledare: [Anders Nyman](#) Skåvsjöholmsvägen 3 184 94 ÅKERSBERG 08-540 276 07

Redaktör: [Lars Åke Fröberg](#) Rostockvägen 30 187 41 TÄBY 08-768 13 65 0708-76 83 22

Utfärdsansvarig: [Peo Stenljung](#) Helsingörsgatan 14 164 44 KISTA 08-751 78 44 0705-24 08 30

Webbmaster: [Jan Håkanson](#) Timotejvägen 8 187 69 TÄBY 08-756 64 29 0709-58 42 28

Materialförvaltare: [Kristen Andersson](#) Lansenvägen 58 187 62 TÄBY 08-756 77 12

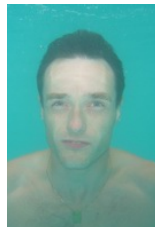
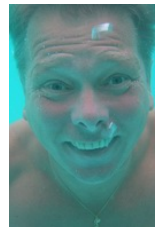
Dykledare

NAUI Instructor #24833 Stefan Mann 0735-26 81 29

NAUI Instructor #36238 Lars Åke Fröberg 0708-76 83 22

NAUI Divemaster #39370 Peo Stenljung 0705-24 08 30

NAIU Divemaster #40191 Heléne Abrahamsson 0735-11 71 02

Stefan M.
Janne

Heléne

Stefan W

Thomas

Britt Marie

Peo

Lars Åke

OMSLAGSBILD: ” Varifrån kommer Tomten ”

Ordis har ordet

Oj, vad tiden går fort. Snart är det jul och nyårsfirande.

Jag önskar mig en riktig jul. En sån som man hade när man var liten. Med mycket snö så att man kan vara ute och leka ända tills Kalle börjar på tv. Man är ju inte äldre än vad man känner sig, eller hur....?

När man blickar tillbaka på året som gått så har det varit ett aktivt år. Flera resor har genomförts i bästa grodmanna anda och våra ungdomar kämpar vidare i poolen på tisdagarna. Utfärderna har genomförts oavsett väder och badplatserna i Täby är rensade. En del aktiviteter har vi genomfört utan att blöta ner oss, så som tex festen i samband med årsmötet och gubbkvällen i november. Jag ser fram emot ett nytt spännande år för Grodmännen när vi nu snart kliver in i år 2006.

Men för att verksamheten skall fungera måste vi ha funktionärer. Det är flera i klubben som lägger ner mycket tid och engagemang. Vissa står i rampljuset, andra agerar i kulisserna, men tillsammans gör dom ett underbart jobb. Tack för att ni finns!

Mitt största problem just nu är hur jag ska komma i torrdräkten efter helgerna. Det är nog bäst att redan nu snöra på sig joggingskorna och ta ett varv runt kvarteret. Någonstans har jag läst att det dessutom är bra att ha god fysik, som dom så fint kallar det, när man håller på med sportdykning.

Jag önskar er alla en riktigt god jul och ett gott nytt år!

Heléne Abrahamsson
Vice ordförande SDK Grodmännen

Klubbens första Certifierade Fridykare!!

Måndagen den 24 oktober i år skrevs det historia i klubben. Med hjälp från Christer och Ulf, instruktörer i Sollentuna Sportdykarklubb, klarade 5 stycken av våra fridykare att ta certifikat Steg 1 i fridykning.

De 5 som tog certifikat är:

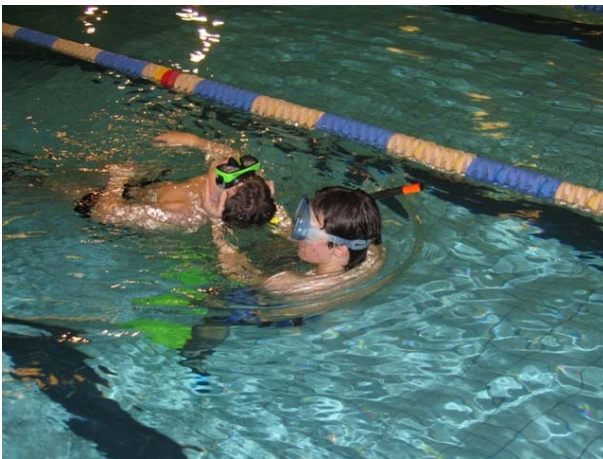
- Patrik Sjöström
- Henrik Sjöström
- Therese Stålhandske
- Alex Galloni
- Daniel Galloni

Här är det teorin som testas.

Mera livräddning, Therese bogserar Alex.

Här testas det livräddning, Daniel är det som bogserar.

Genomgång vid poolkanten av vilka tester som närmast kommer.

Här pustas det ut efter många tester.

Här pustar vi ut efter simning utan mask.

Här är det testet simma utan mask med snorkel. Här är det Alex som simmar.

Nu är det klart meddelar Christer. Han var mycket imponerad av alla fem fridykare. På en timme klarade vi igenom hela testprogrammet.

Här är det Henrik som simmar.

Målet nästa år är att dessa fem går vidare till Steg 2.

För de andra som går kursen hos oss börjar vi nästa år att ta steg för steg till att även dessa skall kunna bli certifierade.

Under nästa år kommer vi att försöka att Henrik och Daniel utbildar sig till instruktörer.

Detta är en del av satsningen på fridykarna som kommer att ske under nästa år.

Hoppas detta kommer att bli en tändning för de som kämpar på tisdagskvällarna i Tibble.

Thomas Wiberg, kassör i Grodmännen

Fyndjakt i grumliga vatten

I Mälaren genomförs nu två stora marinarkeologiska undersökningar. Dels runt Birka, som intresserat arkeologer i omgångar sedan 1600-talet, dels i Riddarfjärden, innan sprängningarna av Citybanans tunnel drar i gång.

Det är inte guldpengar och ädla stenar som gör en marinarkeolog euforisk. Snarare gästna pålar och märkliga träformationer. Under den arbetsdag jag tillbringar med en grupp marinarkeologer vid Birkas västra strand hittas en v-formad träkonstruktion som kan vara en del av ett skepp. Stor glädje. I morgon blir det kanske champagne, säger Niklas Eriksson.

Marinarkeologen Niklas Eriksson ritlar av fyndet av en träkonstruktion som kan vara en del av ett skepp. Han använder en vanlig blyertspenna på en rittavla av specialtillverkad plast.

GRUPPEN FÖRBEREDER en arbetshelg inom projektet "vikingatidens skepp och bebyggelse" vid Statens maritima museer. En delstudie omfattar Birkas västra strand på Björkö, där de studerar en ansamling pålar. Andreas Olsson, som är chef för den marinarkeologiska fältenheten, vill tolka pålarnas positioner så att de utgjort fundamentet för en redd eller pir. Han och hans medarbetare menar att det funnits en mängd anläggningsplatser runt hela ön.

Avsikten med hela studien är att undersöka hur sjöfarten var organiserad. På Birka är det perioden mellan år 700 och 900 som är intressant. Det var på vikingatiden städerna började växa fram och frågorna är många kring samhället Birka som blomstrade då: växte samhället fram organiskt eller anlades det? Hur såg maktrelationerna ut? Vilka bodde i Birka? Varför övergavs det?

Andreas Olsson poängterar att skepp i alla tider haft en stark symbolisk laddning. Han citerar Michel Foucault som sagt att utan skepp skulle vi inte ha några drömmar:

- Upptäckterna av främmande kontinenter gjordes via skepp. Skeppet är en platslös plats på väg till and-ra länder och kulturer.

OCH TILL DÖDSRIKET. Detta är mycket påtagligt under vikingatiden, då skepp används som symbol i gravarna. Människor begravdes i båtar eller kistor byggda av båtdelar.

De flesta är inte förlistade skepp utan utstränderade, som sänktes nära land troligen under rituella former. Och i borgvallen på Birka har man funnit en mängd båtnitar i palisaden, berättar Andreas Olsson:

- Kanske har borgen symboliskt gjorts till en del av det stolta skeppet. I borgvallen har man också begravt hästar, som haft en lika stark symbolisk laddning som skeppet.

Drömmen för marinarkeologer är att hitta ett väl bevarat vrak. De som finns i Östersjön är sällsynt väl bevarade, vattnets kemiska sammansättning är idealisk.

Men fynden befordras inte till museer. Tvärtom är man angelägen att lämna dem så intakta som möjligt, att bevara dem på plats. När det gäller arkeologiska undersökningar inför tunnelsprängningar, kabelnedläggningar och väg- och brobyggen tar man naturligtvis reda på alla fynd. Det görs också om för att rädda föremål från erosion eller plundring, som är ett stort problem.

VID RIDDARFJÄRDEN i Stockholm förbereds nu en av de största svenska utgrävningarna någonsin innan sprängningarna av Citybanans tunnel.

Marinarkeologen Marcus Hjulhammar leder förundersökningarna till detta jätteprojekt från en liten barack på en ponton strax öster om Slussen. Han och två kolleger arbetar med ett underlag till hur komplicerad och omfattande en utgrävning blir, om den förväntas generera ny kunskap. De skall dessutom utarbeta en kostnadskalkyl.

- Sedan fattar länsstyrelsen beslut efter att ärendet varit på remiss hos oss, säger Marcus Hjulhammar.

Förfarandet vittnar om ömsesidigt förtroende och gott samarbete. Ett villkor länsstyrelsen ställer är att det arkeologiska resultatet förmedlas i en rapport till beställaren Banverket. I förlängningen kan undersökningsresultaten nå allmänheten i form av böcker, populärvetenskapliga artiklar och utställningar.

- Det finns så mycket att berätta: små öden och stora politiska händelser, säger Marcus Hjulhammar.

DEN STORA UTGRÄVNINGEN i Riddarfjärden görs i ett brett stråk längs Citybanans sträckning mellan Söder Mälarstrand och Riddarholmen och det är första gången just detta område undersöks. När tunnelbanan byggdes i kanalen mellan Riddarholmen och Gamla stan hittades ett tjugotal vrak. Mälarbönder fraktade sina varor till Riddarholmskanalen långt in på 1900-talet. Det bäst bevarade vraket, Riddarholmsskeppet från 1500-talet hittades redan 1930 och finns i dag på Medeltidsmuseet.

- Men förr nöjde man sig med "Oj! titta vad jag hittade". Det här projektet är nog förberett och vi använder helt moderna metoder, säger Andreas Olsson, som är involverad här också.

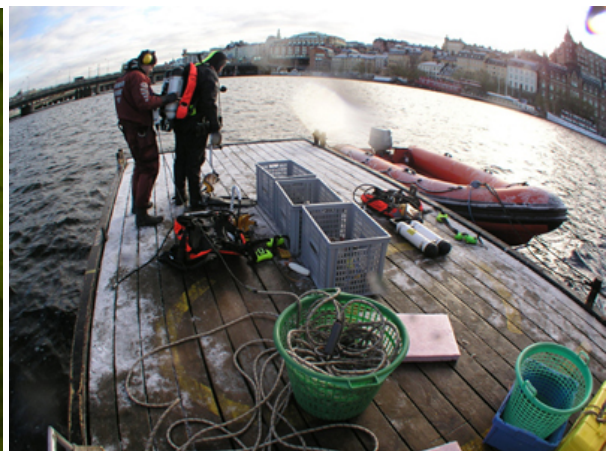
Mycket handlar om kartläggningar av sjöfart, handel och krigsförin. Men arkeologerna studerar även vad de kallar kulturlager, som innehåller det som en gång tappats eller betraktats som sopor.

- Vad ansåg man vara sopor? Det kan berätta mer om en människa än hon vet själv.

ANDREAS OLSSON är lite orolig för alla komplikationer och risker det för med sig att gräva under vatten.

- Det här blir Sveriges största hål. Det är mycket som är störst och mest i det här projektet.

DN 2005-11-14

Mera finns att läsa på:

<http://www.maritima.se/Myndigheten%20SMM/Verksamhet%20och%20Projekt/Marinarkeologi/Citybanan.aspx>

17-åring saknas efter dykarkurs

En 17-årig pojke saknas i Gävles skärgård efter en dykarkurs.

Sjöräddningen har sökt under hela söndageftermiddagen utan att hitta mannen.

Det var lugnt på sjön när den lokala dykarskolan ordnade kurs men något gick fel. Av de sex dykarna som gick ner i vattnet, var det en pojke som aldrig kom upp igen.

Strax efteråt upptäckte de andra att han saknades. Först försökte de själva hitta honom, men efter flera misslyckade försök larmade de Sjöräddningen.

– Vi fick larmet vid 12.40, då hade han redan varit borta i en halvtimme och prognosen såg dålig ut redan då, säger biträdande räddningsledare vid sjöräddningen, Birger Knutsson.

Två dykare till sjukhus

Sjöräddningen satte genast in ett stort sökpådrag. De sökte av botten med dykare och ytan med helikopter utan att finna något spår efter pojken.

– De andra två dykarna var också tilltufsade. De visade symptom på dykarsjuka och fördes till sjukhus, säger Knutsson.

Sjöräddningen har beställt en ROV, Remote Operated Vehicle, en liten miniutbåt som styrs från ytan.

– Den är på väg från Härnösand och kan sättas in i morgon bitti, säger Birger Knutsson.

Avblåser sökandet

Knutsson säger att det i området finns små öar som mannen rent teoretiskt skulle ha kunnat gå iland på, men att det in nuläget inte finns något som tyder på det. På söndagskvällen avblåstes sökandet eftersom det blivit för mörkt för att fortsätta.

– Vi måste ha dagsljus för att kunna se. Det blir inte lättare av att dykaren har svart dykardräkt, säger Knutsson.

Publicerad: 2005-11-13 TT

Andra dykolyckan

-Instruktören gick ned tillsammans med en annan dykare för att söka men tvingades ge upp, säger Jonas Sundquist som driver Gävle dykarskola.

Kustbevakningen larmades och var snabbt på plats. Tre dykare gick ner och sökte efter 17-åringen på 40 meters djup utan resultat.

Det här var andra olyckan för dykarskolan i år.

Under en dykresatill Norge i skolans regi tidigare i år omkom en Gävlebo.

Enligt experter kan 17-åringen ha drabbats av kväveberusning och tappat orienteringen.

Två andra dykelever som deltog i sökandet har förts till sjukhus. De visade lindriga tecken på dykarsjuka.

Publicerad: 2005-11-14 TT

En obemannad undervattensfarkost sattes på måndagen in i sökandet efter den 17-årige pojke som befaras ha omkommit vid en dykolycka norr om Gävle på söndagen.

Polisen har inlett en förundersökning med rubriceringen vållande till annans död, men ingen person har pekats ut som ansvarig.

Gävlepolisens presstalesman Rolf Gustafsson säger att det finns vissa omständigheter som tyder på att allt inte gått rätt till vid dykolyckan, men han vill inte gå in på några detaljer.

Det är andra gången i år som den aktuella dykskolan är inblandad i en dödsolycka. En Gävlebo omkom vid en dykresa till Norge tidigare i år.

– Det ger oss naturligtvis anledning att undersöka saken extra noga, säger Rolf Gustafsson.

Söndagens olycka inträffade vid lunchtid strax utanför Trödje norr om Gävle. Pojken ingick i en grupp som deltog i en utbildning. Strax efter det att gruppen gått ner upptäckte de andra att han saknades.

Publicerad: 2005-11-14 TT

Den 17-årige dykare från Gävle som försvann under en dykövning på söndagen hittades på måndagskvällen död.

Kroppen hittades klockan 20.25 på 42 meters djup i havet utanför Hälön norr om Gävle. Sökandet hade då pågått hela måndagen med hjälp av en obemannad undervattensfarkost, så kallad sjöuggla.

En rättsmedicinsk obduktion ska genomföras och dykutrustningen har tagits i beslag för teknisk undersökning, skriver Gävlepolisens i ett pressmeddelande.

En förundersökning med rubriceringen vållande till annans död har inletts, men ingen person har hittills delgivits misstanke om brott.

Publicerad: 2005-11-15 TT

Polisen har inletts en förundersökning med rubriceringen vållande till annans död, men ingen person har pekats ut som ansvarig. Gävlepolisens presstalesman Rolf Gustafsson säger att det finns vissa omständigheter som tyder på att allt inte gått rätt till vid dykolyckan, men han vill inte gå in på några detaljer.

Så gick dykolyckan till

1. 17-åringen dök ner till 25 meter tillsammans med tre andra elever och en instruktör.
2. När dykinstruktören gav tecken att de skulle stiga upp till ytan följde tre elever med - men inte 17-åringen.
3. Instruktören tog med sig ytterligare en dykare och gick ner och sökte efter den försvunna 17-åringen - men tvingades att ge upp.

Poseidon går på djupet

Svensk andningsregulator slår världsrekord i djupdykning

När sydamerikanen och civilingenjören Nuno Gomes i somras slog världsrekordet i djupdykning i Röda havet använde han en svensk utrustning. En andningsregulator var en av grundförutsättningarna för det lyckade världsrekordförsöket. Det nya rekordet är på 318,24 meter.

Den andningsregulator han använder kommer från hyllan, det har inte gjorts några specialanpassningar för honom, säger Poseidons utvecklingschef Yaniv Bertele.

Poseidon är ett litet svenskt företag i dykbranschen som framgångsrikt tävlar med amerikanska och italienska giganter. Vi har mellan 2 och 3 procent av världsmarknaden, säger han.

Andningsregulatorn har, enligt Yaniv Bertele, många fördelar: lågt inandningsmotstånd (kräver alltså lite energi från dykaren vid andning), den kan leverera mer gas i minuten än de flesta andra märken på marknaden, den innehåller enbart en enda O-ring med tätande funktion vilket gör konstruktionen mycket pålitlig och stabil, och den innehåller också ett säkert frysskydd.

Flera av dessa egenskaper, plus den ergonomiska och attraktiva utformningen, fick också juryn till Konstruktion och designpriset att ge Poseidons andningsregulator pris år 2002.

Andningsregulatorn är ritad med hjälp av 3d cad-programvara på utvecklingsavdelningen i Västra Frölunda. Att använda 3d cad är en förutsättning för att kunna konkurrera på världsmarknaden.

Det förenklar arbetet i alla led, säger Yaniv Bertele. Vi kan blåsa iväg en konstruktion till tio olika legotillverkare och kolla var vi får högst kvalitet till bäst pris.

Andra fördelar han nämner är att konstruktionerna enkelt kan testas i andra datormiljöer, i exempelvis beräkningsprogram, och inte minst att marknadsavdelningen kan ta fram bilder av cad-modellen som går att använda direkt för tryck.

Poseidons utvecklingsgrupp består av allt mellan två och åtta personer, beroende på konstruktionens komplexitet, och från dem kommer samtliga konstruktioner. Även mycket av tillverkningen sköts internt.

Vi sköter all utveckling, montering och justering av utrustningen, vi syr även torrdräkterna internt. Men svarvning och andra arbeten lägger vi ut på legotillverkare, säger Yaniv Bertele.

Poseidon har funnits sedan 1958, då Ingvar Elfström, själv entusiastisk sportdykare, så sakta började tillverka dykutrustning åt sig själv och sina vänner. Företaget drivs av samma ägarfamilj, och har i dag närmare 40 anställda. Det började med torrdräkter och 2002 kom den första och hittills enda andningsregulatorn som är godkänd för djup ner till 200 meter.

Poseidon har också under åren fått ett antal tunga kunder som US Navy, tyska marinen, kinesiska marinen och säljer också utrustning till den svenska ubåtsflottan.

Bärgning av vrak hotar den marina miljön

HALLAND: Bärgningen av gamla fartygsvrak utanför Hallandskusten hotar den biologiska mångfalden i havet. Det hävdas nu från flera håll med anledning av det ökade intresset för att bärga och skrota gamla förlista fartyg.

Senast är det ett bärgningsföretags ansökan nyligen om att få ta hand om och skrota två vrak utanför Hallandskusten som vållat protester. Ett av vraken, pråmen Åran, ligger nersjunken i lerbotten strax utanför Falkenberg och har i många år varit ett populärt utflykts- och övningsobjekt för sportdykare.

Falkenbergs Dykarklubb finns också bland dem som nu protesterar hos länsstyrelsen mot bärgningarna.

- Vi motsätter oss starkt att det ges tillstånd till bärgning. Det skulle innebära att aktiva dykare går miste om spännande dykmål. Och dessutom medför bärgningsoperationer av det här slaget stor skada på den marina miljön, skriver dykarklubben i sitt brev till länsstyrelsen.

Klubben påpekar också att det både i Sverige och internationellt nu i stället finns ett intresse av att sänka gamla fartyg i havet för att skala positiva effekter på miljön.

Samma argument framför en före detta yrkesfiskare i Falkenberg då han i ett brev till länsstyrelsen påpekar att gamla vrak på havsbotten blir som "oaser" där bland annat fisken söker skydd.

- Jag har under mina år som yrkesfiskare och fritidsfiskare, men även som sportdykare, sett hur viktiga dessa vrak är för allehanda djur. Varje vrak har sin egen fauna med allt från havsanemoner och smådjur till de största fiskarna som står överst i näringskedjan, skriver falkenbergsbon.

Han jämför vraken med de konstgjorda rev som också blir till ett skydd för fisken.

Under veckan har också turistfiskeföretaget Fladenbåtarna i Varberg protesterat mot vrakbärgningarna.

Gp 2005-09-18

Kyrksilver hittades i Viskan

I somras stals kyrksilvret ur Karl Gustavs kyrka i Varbergs kommun. Under onsdagen, tre månader senare, kunde merparten av det förlorade plockas upp från botten av Viskan, skriver Hallands Nyheter.

Inbrottstjuvarna tog med sig kyrkans kassaskåp som innehöll ett oblatfat från 1845, en vinkalk från 1851, en vinkanna och ett oblatask från 1910.

En tid efteråt hittades kassaskåpet länsat vid Viskans strand i Veddige. Klenoderna sågs förlorade för alltid. Men några veckor senare fann två pojkar silverkannen i vattnet, nära kassaskåpsfyndet.

Då föddes hoppet att även resten kunde ha dumpats i Viskan. Vid onsdagens dykningar återfanns också oblatasken och silverkannen.

Men oblatfatet är fortfarande borta.

DN 2005 - 10 - 06

Experter på det oväntade

STOCKHOLM. Plus fyra grader på botten. Dy, gamla cyklar och bråte.

Noll sikt.

David har fastnat med livlinan i en kätting på fyra meters djup utanför Hornsbergsstrand på Kungsholmen.

Men assistans från reservdykare reder det upp sig.

Innan klockan är elva på förmiddagen har de sex räddningsdykareleverna redan räddat fem dockliv.

De är inne på sin femte utbildningsvecka på Räddningsverkets räddningsdykarutbildning. Två veckor senare är de färdiga yrkesdykare med certifikat A, dykbok och silvergroda kring halsen.

Realistiska övningar

Just den här oktoberdagen övas larmdyk under stress. Föregående veckor har man övat under kontrollerade former. Nu är det nästan på riktigt. Larm, påklädning i bil och livräddning.

- Lite klantigt att jag inte tänkte på att flytbryggan måste sitta fast med nåt på botten, men jag lärde mig nåt, konstaterar David Nielsen.

Han är brandman i Halmstad sedan två år, efter utbildningen går han in i dykorganisationen när han kommer hem.

Övningarna är så realistiska som möjligt. Rutiner nöts in för att dykarna ska bli trygga och fungera i pressade situationer.

Oväntade situationer

- Vi övar incidenter och alla tänkbara problem som kan uppstå under ett dyk. Tränar upp rutiner för det oväntade, stressade situationer, problem med utrustningen, att man fastnar, tappar masken eller fenor, förklarar Janne Ström, som själv varit räddningsdykare i 25 år. Sedan 15 år är han instruktör. Kursen genomförs av räddningstjänsten i Stockholms, Kungsholmens station.

- Häftigast var nog när vi dök i 60 meter långa och kolsvarta tunnlar under Gamla stan, säger David Nielsen.

- Ställen man inte trodde fanns. Vi kände tunnelbanevagnarna vibrera ovanför.

En övning som kan simulera dykning under is eller i andra slutna rum. Som mest dyker man på 40 meters djup.

Tappar vikt

På schemat står också dykning i kalkbrott, haveribanor i bassäng, fri uppstigning från 18 meter, helikopterövning, dykerimedicin, säkerhetsföreskrifter, materielvård och mycket annat under de 280 timmarna. Och torrdräkterna sitter ganska mycket lösare nu, utbildningen är fysiskt ansträngande, medger de.

Flera av kursdeltagarna har dykt som sportdykare på fritiden.

- Nästan pinsamt att säga nu, säger Johan Kindvall, Linköping.

- Det skiljer sig så oerhört mycket i säkerhetstänkande och kunskap.

I regel bygger all dykning på planering och säkerhet. I räddningsdykning är det precis tvärtom. Man hinner inte planera alls, du måste så snabbt som möjligt komma i vattnet.

- Springer du ut på en kaj och människor står och pekar ner i vattnet, kan du inte stanna och kontrollera dina grejer.

Räddningsdykarutbildning leder till A-certifikat för att bli godkänd som yrkesverksam räddningsdykare.

Sedan 2000 är Räddningsverket huvudman för räddningsdykarutbildningen i landet.

Årligen genomför Räddningsverket Rosersberg två utbildningar i räddningsdykning, samt en räddningsdykarledarkurs.

KATARINA SELLIUS

Fotnot: Nästa kurs för räddningsdykare startar 20 mars.

Navelsträngen. Livlinan är enda kontakten med dykaren. Bubblor på ytan avslöjar var David Nielsen söker av botten efter den drunknade dockan. Dykskötaren Mattias Åkerblom styr var han ska leta genom att signalera med ryck i linan.

I vått och torrt följs räddningsdykare och dykskötare åt.

David Nielsen, Halmstad och Mattias Åkerblom, Nyköping,

utbildas under sju veckor vid Räddningsverket.

Räddade efter tjugo minuter under ytan

NORRKÖPING. I år har räddningsdykare räddat två personer i svåra drunknings-tillbud.

– Jag tror att politikerna inser dykarnas värde, konstaterar Göran Olsson, dykansvarig i Norrköping.

Hittills i år har Norrköping haft åtta dyklarm. Två av dem har varit särskilt lyckade. I januari räddades en kvinna ur vattnet sedan hon kört över en kajkant med sin bil. I april räddades en 3-årig pojke ur en damm. Båda låg uppskattningvis tjugo minuter under vatten, men klarade sig utan men.

Norrköping har haft vattendykning i 40 år, i dag är räddningsdykarna 19 till antalet. I snitt 10-12 larm per år.

Av och till är verksamheten nedläggningshotad.

– Vi måste ständigt bevisa att vi behövs. Vid budgetförhandlingar är vattendykningen alltid uppe till diskussion, säger Göran Olsson.

Norrköpings dykorganisation kostar omkring 300 000

kronor om året.

– Det är billigt tycker jag. Om man räknar på vad ett räddat människoliv är värt, enligt Vägverket 17 miljoner. Eller om man jämför med att en ny stegbil kostar ett antal miljoner.

Kallt i vattnet

De senaste livräddningarna tillskriver han den vältrimmade organisation och en stor portion tur.

– Vid båda tillfällena var det kallt i vattnet, plus att vi hittade dem snabbt. Ju kallare vatten, desto större är chanserna att klara sig. När hjärnan kyls ned krävs mycket mindre syre för att hålla den igång.

– I dag ser man annorlunda på drunknade personer. Förr ansåg man att det var för sent att rädda någon som legat fem minuter under vatten. I dag finns rapporter om personer som överlevt utan svårare hjärnskador efter 40-50 minuter under ytan då vattnet varit riktigt kallt.

Utbildning är den största kostnaden i en dykorganisa-

tion. Det kostar 70 000 kronor att utbilda en räddningsdykare vid Räddningsverket.

Är nivån onödigt hög på utbildningen?

– Nej, nivån är befogad. Det här är de svåraste dyken man kan göra, ofta på okända vatten, kanske kolsvart, under is.

Lagen om skydd mot olyckor kräver inte att kommunerna ska hålla med vattendykare.

– Det är märkligt. Kommuner som har en riskbild med mycket vatten och möjlighet att ha en dykorganisation, bör absolut ha det.

– De flesta människor i Sverige tror att det kommer någon som kan rädda dem om de faller i vattnet. Men så är det tyvärr inte, säger Göran Olsson som även tar upp en annan aspekt:

– Även när det inte går lika bra och personen inte överlever, fyller vi en viktig funktion. Anhöriga känner ofta stor tacksamhet för att vi gjort så mycket vi har kunnat och hittat den omkomne.

KATARINA SELLIUS

3-åring räddad ur damm

28 april 2005 11.24

Skada: Ingen

En 3-årig pojke och hans mor besöker en handelsträdgård. När han lämnas utan uppsikt tar han sig bort till en inhägnad bevattningsdamm. Pojken kryper igenom staketet och faller i dammen. Efter tio minuter upptäcker mamman att sonen är borta. Hon börjar leta och hittar pojken jacka vid staketet och mössan som flyter i dammen. Mamman och en man försökte själva söka efter pojken i det kalla vattnet. Larmet kom under övning men samtliga fordon var med och man kunde åka direkt.

Det tog 8 minuter att köra. Dykaren hoppar i vattnet direkt och sjunker till botten, dammen är 2,5 meter djup, vattnet mörkt. Han hittar pojken direkt och lyfter upp honom. När han bryter vattenytan har det gått 10 min och 54 sek sedan larmet kom.

Kvinna räddad ur bil

19 januari 2005 10.20

Skada: Personskada

Svår halka orsakade att en 66-årig kvinna körde med sin bil över kajkanten. Anders Ekblom, var förste dykare i vattnet.

– Jag gick på bilens bubblor och landade på taket, på fyra meters djup. Jag såg kvinnan inne i bilen, dörren gick inte att öppna. Hon satt inte fast med säkerhetsbältet.

Genom att krossa bakrutan kunde kvinnan dras ut. Efter att hon tagits upp för ambulansvård, gick han direkt ner igen. Då hade det gått 12 min 30 sek från det att larmet kom till räddningstjänsten.

– Jag tänkte hela tiden att det fanns någon mer där nere, kanske en liten knatte, det kunde ju ha varit en farmor eller så. Grumligt, dålig sikt. Kvinnan var dock ensam i bilen. De första dygnen var kritiska för kvinnan, som senare blev återställd.

Fortis

Räddningstjänsten Storgöteborg utbildar yrkesdykare

GÖTEBORG. Räddningstjänsten Storgöteborg har startat landets första dykarskola för yrkesdykare.

24 blivande anläggningsdykare, varav tre tjejer, började 17 oktober en tvåårig utbildning efter gymnasiet, så kallad KY-utbildning. Största lektionssalen är hamnbassängen i räddningstjänstens nya Färjenäs dykarskola.

- Det är jättespännande att vara med från början att bygga upp en helt ny utbildning för yrkesdykare, säger Dan Hedberg, ansvarig för dykdelen i utbildningen.

Våta och torra grupper

Räddningstjänsten står för instruktörer från sin egen räddningsdykarorganisation. Eleverna delas in i "våta" och

"torra" grupper, beroende på om de har teori eller praktik. Dykskolan har kapacitet för tolv åt gången.

- Här ska de lära sig lägga kablar och rör, armera och gjuta betong under vattnet, svetsa stål. Vi kommer även att jobba med tyngre utrustning med slang ner till 50 meters djup.

Totalt lär det bli ett 80-tal dyk i olika miljöer och förhållanden. Dykeribranschen och statliga KY-myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning har efterfrågat skolan.

Tidigare har utbildning skett inom försvaret. Utbildningen leder till A och B-certifikat och ska ansluta till den standard som utfärdas av IDSA (International Diving School Association).

Jobbar parvis. Joakim Eriksson, Linköping, är dykskötare. Ett vittne har sett en person simma för att sedan plötsligt sjunka. Mattias Åkerblom, Nyköping, dyker i för att söka.

Träffar du på en flicka vars ögon är matta och vars läppar skälver, som är lätt fuktig och skakar i hela kroppen som ett asplöv när du rör vid henne. Spring då för livet - hon har säkert malaria...!

E-05

Dykning hotad i besparingstider

I dag finns räddningsdykning i 18 kommuner. Flertalet är ständigt hotade av nedläggning eller besparingskrav.

I år lade Östhammar ner sin räddningsdykning.

I samband med besparingar i kommunen stod vattendykningen högst upp på listan. Det har länge varit ett politiskt motstånd till dykverksamheten i Östhammar, ett motstånd som också delades av majoriteten av de anställda vid räddningstjänsten.

- Det var inget svårt beslut att

lägga ner, även om jag själv ville annorlunda, säger Lars-Erik Falk, räddningschef vid räddningstjänsten i Norduppland.

Östhammar har räddningsdykt sedan 1997, som mest med tio räddningsdykare i organisationen. I snitt tre larm per år.

Är inte sannolikheten för att rädda någon väldigt liten?

- Jo, men sannolikheten är lika liten att rädda en person ur brand genom rökdykning. Men av tradition är det alltid så vi tänker och förbereder oss när vi rycker ut på brand.

- Dykorganisationen kostade oss mindre än 100 000 kronor om året. Det är inte mycket pengar i de här sammanhangen.

Tog energi

- Det var egentligen inte kostnaden som var för stor, största anledningen till nedläggningen var att räddningsdykningen tog så mycket energi från övrig räddningstjänst, vid övningar och underhåll. Andra i organisationen fick stå tillbaka.

Lösningen blev att man sålde ut hela verksamheten, dykare

och utrustning, till ett saneringsföretag. Kommunen har tecknat avtal med företaget, som kan larmas ut på fem minuter.

- Medborgarna har inte fått någon försämrad service vill jag påstå.

Balanserar på knivsegg

När Räddningsverket undersökte utbildningsbehovet av räddningsdykare i landet för den närmaste 5-årsperioden kom man fram till cirka 120 dykare samt 50-60 dykleddare. Man fick även status på

de olika dykorganisationerna. "Dykningen balanserar på en knivsegg", "diskuterar nedläggning, besparingskrav", "utbildningen bör subventioneras för att kommunerna ska ha råd med dykning", "utbildningen får ej bli längre eller dyrare, ekonomin styr", "diskussioner om dykning eller ej" var vanliga kommentarer från de 18 kommuner som i dag bedriver räddningsdykning.

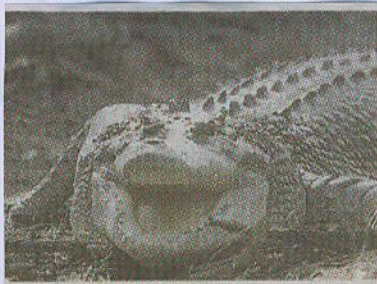
Sture Olsson

KATARINA SELLIUS

Krokodil dödade 37-åring

En brittisk gruvexpert, 37-åriga Russell Harris, döddes av en fem meter lång saltvattenkrokodil på den australienska ön Groote Eylandt i lördags. Russell Harris snorklade tillsammans med en arbetskamrat cirka 20 meter från stranden, Picnic Beach, när kro-

kodilen attackerade. Lokalbefolkningen hade rekommenderat den här stranden för att havet brukar vara fritt från krokodiler. Cirka 75 000 saltvattenkrokodiler lever i de här trakterna och går ofta till attack mot människor.

Den australienska saltvattenkrokodilen kan bli över sju meter lång.

14 SEP 05

grodbladet

"PÅ BEGÄRAN ÄNNU EN GÅNG."

UR DYK 6-86

Tufft på Roslagsbanan

Varje dag åker jag Roslagsbanan hem från jobbet, den så kallade Prærie-Expressen. En kväll då jag som vanligt bänkade mig på detta välbesatta tåg kom jag att sitta mittemot några ungdomar där två killar vitt och brett satt och snackade om hur dom dykt i Röda Havet.

De omkringsittande ungdomarna lyssnade otroligt imponerade till dessa två heltuffa typer. Följande konversation varade cirka 15 min.

– Fy fan alltså va häftigt de va, vi dök som bara fan både dag och natt, dagarna i ända!

– Åhhh, utbrast flickorna de måste vara toppen, är ni inte rädda?

– Nää för fan, men det är ju inget för några tunnisar, hårda tag ni vet!

– Tänk den där natten när vi hade dykt hela dagen minst fem gånger, å djupt som fan. Då kom det fram en hajdjävel och nosade på mig, den stack jag kniven i magen på och han drog som ett spjut!

Hans polare skrattade och nickade medhållande tuggade som besatt på sitt tuggummi och rapade sedan ljudligt.

– Å va spänken vi drack litervis, man var ju i stöten hela tiden!

De flesta omkring verkade gilla dessa härresande historier av dessa riktiga dykare.

– I alla fall vi hade varit nere på 45 m i minst en halvtimme, då vi märkte att syrgasen höll på att ta slut! Så vi tog ett djävla andetag var och stack upp fort som fan, de måste man göra för att inte få syrebrist på vägen upp sa han och tittade på mig medan de övriga stumma av beundran storögda lyssnade på dessa James Bondtyper.

Nu kunde jag inte hålla mig längre.

– Och ni klarade luftsprängningen sa jag. Han såg förvånad ut.

– Ja för fan, vi höll andan hela vägen upp!

– Ja, just därför borde ni vara i himlen just nu.

– Nä va fan då rå, det fick vi lära oss på dykarskolan inne i stan, och förresten vad vet du om sånt här?

– Inte allt men en hel del svarade jag, och dom här syrgastuberna du talade om varifrån fick ni dom. Har Israeliska Marinen några specialapparater som dom hyr ut där man kan gå under 9 m med. Du har väl hört om syrets partialtryck osv?

– Partialtryck??? Nää för fan dom slängde åt oss apparaterna på ett dykplejs!

– Vad hette det stället då?

– De minns jag inte, men dom var jävligt justa i alla fall!

– Jaha du, och någon dekompression under uppstigningen, hänga på etapp menar jag, då ni varit minst 25 minuter över tiden gjorde ni inte heller?

– Dekopri??? han såg nu ytterst besvärad ut, vi vi haade ju syrgas!

– Luft menar du väl?

– Njaa, dom sa syrgas i alla fall!

– Ni måste ju ha haft en hel del expositionstid efter att ha dykt hela dagen utan längre ytintervaller?

– Exposi... ytint... orden fastnade i halsen på en nu högröd svettig yngling.

Hans kompis kom nu till undsättning, även han med en märkbar rodnad.

– Nja det kanske inte var så djupt och så många gånger!

– Men kvävemättnaden kom ni väl inte ifrån, efter att ha dykt både dag och natt utan att kolla era gruppbeteckningar?

– Va fan snackar du om? Va då djup och tid och grupper å dekompri och ytintervaller, de var ingen som sa nått, vi bara dök. Håller du på med sånt här?

– Ja, sen 1973 och jag är långt från fullärd!

Först blev det dödstyst, sedan började deras kompisar i vagnen garva och buade först svagt sedan värre och värre. De två tuffingarna reste sig snabbt och gick högröda ut på bakre plattformen på vagnen och stängde dörren efter sig.

En tjej vände sig till mig och sa: – De där gjorde du jät-tebra, va dom där skitstövlarna gjort, är väl att ha varit på Mallorca och snorklat på sin höjd. Kul att du satte dom på plats inför halva klassen!

Det var dags att gå av tåget för mig, jag gick ut genom samma dörr där grabbarna stod, dom vände sig bort och tittade in i skogen. Långsamt rullade Prærieexpressen bort, på sista vagnen stod två avslagna ynglingar, och försvann ut i Roslagen.

Timo

Klubbmästarens göranden och låtanden

Bassängterminen startar igen 10 januari.

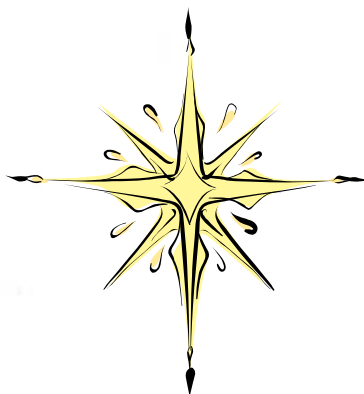
Årsmötesplanerna smygs så smått i gång nu. Den 10 februari blir det år 2006. Scandic får fortsätta i samma stil igen. Mötet börjar kl. 18.30 och festen ca 20.00, precis som vanligt.

Britt Marie

Till er alla från oss alla, önskar vi en riktigt, riktigt

God jul
och
Gott Nytt År

groddbladet

DYKUTFÄRDER PÅ GÅNG

Lörd. 31 dec. NYÅRSDYK på Falken

2006

Lörd. 14 jan. Nacka strands vraket

Lörd. 28 jan. Isdyk Vagnhärad

Lörd. 11 feb. Isdyk Hässelby

Lörd. 26 feb. Isdyk Gräddö

Håll utkik på hemsidan för det

blir mera

isdyk i vinter

Du anmäler dig till utfärderna via kalendariet på hemsidan.

Samling sker normalt kl. 9,00 vid Din Bil i Täby (Stockholmsvägen101)

Om inget annat anges på hemsidan.

utfardsansvarig@grodmannen.com

grodbladet

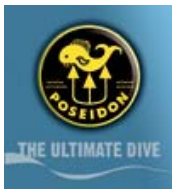

AQUA-SPORT

BUTIKEN FÖR DYKARE

Dykarskola
Försäljning
Dyksällskap
Dykutfärder

Luftfyllning 200-300 Bar **Grodmanspris 10:-**
Service på regulatorer, dräkter och apparater.
Fullständig service av Poseidon's sortiment
Räntefritt hyrköp på 12 månader

Välkommen till oss på Katarina Bangata 79

Tel 08 - 6447878 6411440 Fax 08 - 6426200

Mail: info@aqua-sport.se www.aqua-sport.se

Välkommen till Åkersberga dykskola!

Vi har utbildat och utrustat dykare sedan 1987 i våra stora lokaler i Åkersberga. Vår långa erfarenhet av dykutbildning och dykutrustning hjälper oss i vår strävan att vara "ditt kompletta dykcenter".

Michael Bergström
Technical course director

Som Nordens första och enda
NAUI Career Development
Scuba Center
Erbjuder vi ett komplett kursutbud
från grundkurs till instruktör
inom både Sportdykning och
Teknisk dykning.

Jämför oss gärna med våra kollegor i branschen, vi lovar att vi har de mest gedigna utbildningar du kan hitta oberoende av vilken kurs du väljer.

Ring 08-54063622 och boka din kurs nu!

www.akersbergadykskola.se

Grodmännen får köpa ett luftkort med 12 fyllningar För 275:-